

Beukenbossen van het type *Luzulo-Fagetum* (H9110)

Verkorte naam: *Veldbies-beukenbossen*

1. Status

Habitatrichtlijn Bijlage I (inwerkingtreding 1994)

2. Kenschets

Beschrijving: Het habitatype betreft beukenbossen op zure bodem, die zijn gebonden aan gebieden met een relatief hoge neerslag, hoge luchtvochtigheid en gemiddeld lage temperaturen. Dit type is beperkt tot Zuid-Limburg, waar het voorkomt op het zogenoemde vuursteeneluvium en hogere delen van de plateauranden van Zuid-Limburg. De bossen worden onder natuurlijke omstandigheden gekenmerkt door een hoog opschietende boomlaag (van 20 tot 25 meter) en een weinig ontwikkelde struik- en kruidlaag. Het habitatype is optimaal ontwikkeld indien beuk (*Fagus sylvatica*) domineert en tussen het dichte bladstrooisel her en der pollen witte veldbies (*Luzula luzuloides*) en moskussens met kussentjesmos (*Leucobryum glaucum*) groeien

Binnen het habitatype worden geen subtypen onderscheiden.

Vegetatietypen:

Goed: Begroeiingen van de associatie *Luzulo luzuloidis-Fagetum*.

Binnen het areaal van het *Luzulo luzuloidis-Fagetum* is het habitatype door omvorming van naaldbos en aanplantingen van andere exoten te genereren, maar deze opstanden hebben op dit moment te weinig gemeenschappelijk met het type om als voldoende representatief te gelden.

Code habitat (sub)type	Code	Vegetatietypen	Represen-tativiteit	Voor-waarde
9110	42AA03A	<i>Deschampsio-Fagetum leucobryetosum</i>	matig	3
9110	42AA03B	<i>Deschampsio-Fagetum typicum</i>	matig	3
9110	42AA03C	<i>Deschampsio-Fagetum isopterygietosum</i>	matig	2, 3
9110	42Ab01	<i>Luzulo luzuloidis-Fagetum</i>	goed	
9110	42RG02	<i>RG Rubus fruticosus-[Quercion roboris]</i>	matig	2

Relatief belang in Europa: aanzienlijk

Het type bestrijkt grote delen van Midden-Europa, waar het wordt aangetroffen in berggebieden (van de heuvels tot subalpien). Nederland ligt aan de uiterste noordwestgrens van dit areaal. De Nederlandse voorbeelden zijn Europees gezien niet van speciale betekenis door omvang, ligging of het voorkomen van bijzondere soorten.

3. Kwaliteit

Kenmerken van een goede structuur en functie:

- Boomhoogte tot 20-25 meter;
- Bedekking van exoten < 50%;
- Oude boslocatie
- Op landschapsschaal: aanwezigheid van soortenrijke open plekken en bosranden met plantensoorten uit de klasse *Melampyro-Holcetea mollis* of bijzondere braamsoorten (*Rubus*);
- Aaneengesloten bosoppervlakte ten minste 40 ha.

4. Bijdrage van gebieden

Verspreiding binnen Nederland: Het habitatype wordt alleen aangetroffen in een klein gebied in het zuidoosten van Limburg, in de omgeving van Vaals.

Verspreidingskaart veldbies-beukenbossen

Huidig voorkomen en Natura 2000: Het habitatype komt alleen voor in de hoogst gelegen delen van het Geuldal (157). De totale oppervlakte wordt geschat op zo'n 80 ha; meer dan 90% van de totale oppervlakte ligt in Natura 2000 gebieden. Bekende locaties binnen het Natura 2000 gebied Geuldal zijn het Onderste Bosch, het Vijlenerbosch, het Schimperbosch en het Preusbosch.

H9110 veldbies-beukenbossen: *relatieve bijdrage van Natura 2000 gebieden*

Natura 2000 gebied	Huidige rel. bijdrage (1)	Potentiele rel. bijdrage (2)	Argumentatie (1) of (2)
Geuldal	++	++	(1) enige gebied met dit habitatype

5. Beoordeling landelijke staat van instandhouding

Trends: Zowel in areaal als oppervlakte is het habitatype in de loop van de 20^e eeuw min of meer stabiel gebleven. In de laatste decennia is mogelijk sprake van enige toename als gevolg van opslag van beuken in de bossen na beëindiging van de hakhoutcultuur.

Recente ontwikkelingen: Over de periode 1994-2004 zijn geen wezenlijke veranderingen opgetreden. De eerder genoemde opslag van beuken lijkt wel door te zetten en daarvan zal het habitatype mogelijk weten te profiteren.

Beoordelingsaspect natuurlijk verspreidingsgebied: gunstig
Het verspreidingsbeeld van het habitatype is al zeer lange tijd stabiel.

Beoordelingsaspect oppervlakte: gunstig
De oppervlakte is de laatste decennia stabiel tot iets toegenomen.

Beoordelingsaspect kwaliteit: matig ongunstig

1. Typische soorten: Er zijn geen aanwijzingen dat de soortensamenstelling van de veldbies-beukenbossen van dit habitatype in de afgelopen decennia is veranderd.

2. Structuur en functie: Voor het behoud van het habitatype zijn de ecologische condities voldoende. De structuur van de huidige veldbies-beukenbossen is echter zeer monotoon, doordat alle bomen in eenzelfde periode zijn aangeplant.

Beoordelingsaspect toekomstperspectief: gunstig

Voor het behoud van het type is het zaak om de aanwezige boscomplexen zoveel mogelijk aaneengesloten te houden om storende invloeden vanuit het cultuurland te voorkomen.

Definitie gunstige staat van instandhouding: Als uitgangssituatie (referentie) voor een gunstige staat van instandhouding geldt de huidige verspreiding, oppervlakte en soortensamenstelling. Wel dient een afwisselendere structuur nagestreefd te worden met meer open plekken, een afwisselende leeftijdsopbouw en geleidelijk verlopende bosranden.

Oordeel: matig ongunstig

Aspect	1994	2004
Verspreiding	gunstig	gunstig
Oppervlakte	gunstig	gunstig
Kwaliteit	matig ongunstig	matig ongunstig
Toekomst	gunstig	gunstig
Beoordeling Svl	matig ongunstig	matig ongunstig

6. Bronnen

- Werf, S. van der, 1991. Natuurbeheer in Nederland 5. Bosgemeenschappen. Pudoc, Wageningen.